

מבט לג'האד העולמי

(19-25 בינואר 2017)

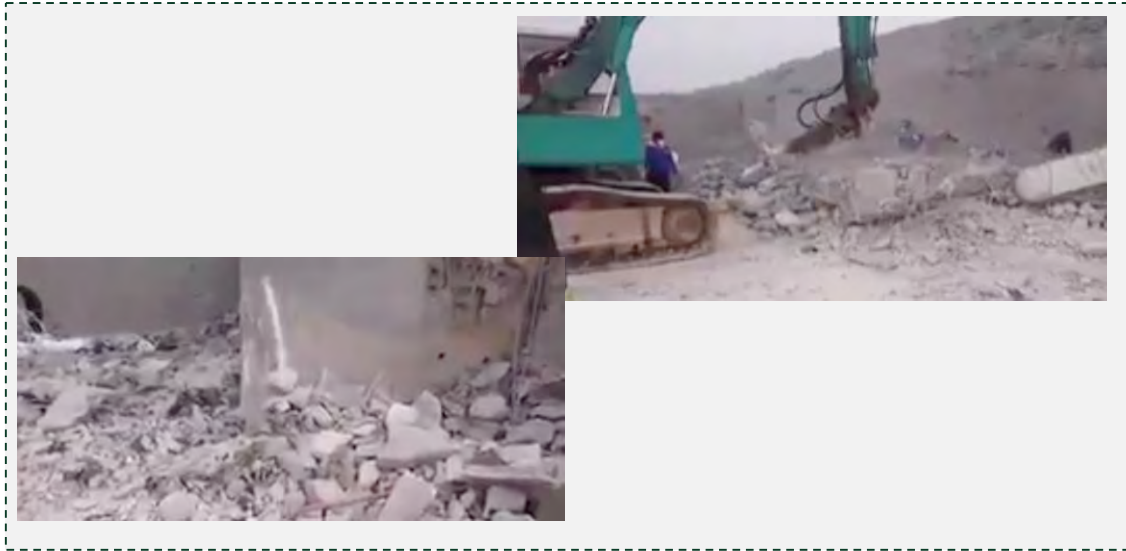
עיקרי אירועי השבוע

- למרות הפסקת האש בסוריה ולמרות שיחות ההסדרה בקזחסטן נמשכה הלחימה בשני מוקדים עיקריים: **אזור ואדי ברדא**, שמצפון מערב לדמשק, שם המשיכו כוחות המשטר הסורי לנסות להשתלט על המעיינות המספקים מים לעיר דמשק. **בדיר אלזור**, נמשכה הלחימה בין דאעש לבין צבא סוריה, שהסתייע בתקיפות מסיביות מהאוויר של מפציצים רוסיים. בשתי הזירות הללו עדיין לא הושגה הכרעה.
- **בעיראק** הצליח צבא עיראק להשתלט על **מזרח העיר**, למעט שכונות בודדות. פעילי דאעש נמלטים באמצעות סירות לחלקה המערבי של העיר. דאעש ממשיך לפגוע בכוחות צבא עיראק ובאזרחים באמצעות פיגועי תופת.
- **בלוב** תקפו מטוסי ארה"ב שני מחנות של דאעש דרומית מערבית לעיר סרת שם מצויים פעילי הארגון שנמלטו מהעיר סרת.

הזירה הבינלאומית: ארה"ב, רוסיה ותורכיה

ארה"ב

- בשבוע האחרון ביצעו כוחות הקואליציה, בראשות ארה"ב, תקיפות רבות בסוריה ובעיראק. רוב התקיפות בסוריה התמקדו **באזור אלרקה**. בעיראק התמקדו התקיפות באזור **מוצול**. דובר הקואליציה מסר שמדינות הקואליציה החלו גם לסייע מהאוויר לצבא תורכיה **באזור אלבאב** (אנטוליה, 22 בינואר 2017). כמו כן בוצעה תקיפה של כלי טיס אמריקאים סמוך לעיר **סרת בלוב** (ראו להלן).
- משרד ההגנה מסר, כי כלי טיס לא מאוישים ומטוסים אמריקאים תקפו **מחנה אימונים של אלקאעדה באזור אדלב**, שצפון מערב סוריה. לדבריהם נהרגו בתקיפה יותר ממאה פעילי הארגון. לדברי האמריקאים מחנה האימונים המכונה **אלשיח' סלימאן** (Al Sheikh Suleiman) פועל מאז שנת 2013 (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 22 בינואר 2017).

הריסות מחנה אלשיח' סלימאן (חשבון הטוויטר أبو عمر الشامي@MARSADALSHAM, 20 בינואר 2017).

■ פיטר קוק, דובר הפנטגון, מסר על הריגתם של שני פעילי אלקאעדה בכירים בסוריה (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 19 בינואר 2017):

• בתקיפה שביצעו כלי טיס של ארה"ב סמוך לאדלב ב-12 בינואר 2017 נהרג **עבד אלג'ליל אלמסלמי**, אחד ממפקדי אלקאעדה בסוריה. אלמסלמי שהיה ממוצא תוניסי אומן על ידי כוחות הטאליבן בסוף שנות התשעים.

• בתקיפה נוספת שבוצעה ב-17 בינואר 2017 נהרג **מחמד חביב בוסעדון התוניסי** בכיר אלקאעדה שהיה אחראי על המבצעים מחוץ לסוריה. מחמד חביב בוסעדון, גם הוא ממוצא תוניסי, הגיע לסוריה בשנת 2014 לאחר ששהה מספר שנים במדינות אירופה והמזרח התיכון.

רוסיה

■ שר ההגנה הרוסי דיווח, כי מפצצים רוסים ארוכי טווח מסוג Tu-22M3, אשר המריאו מבסיס חיל האוויר ברוסיה, תקפו במהלך השבוע מספר פעמים מתקנים של ארגון דאעש **בדיר אלזור** בין היעדים שהותקפו מחסני נשק, כלי רכב ופעילים (טאס, 21 בינואר 2017). כמו כן מסר משרד ההגנה כי זו לראשונה תקפו מטוסי קרב רוסיים יחד עם מטוסים תורכיים מטרות דאעש **בפרברי העיר אלבאב** צפונית לחלב. נמסר כי התקיפות בוצעו על ידי שלושה מטוסים רוסיים וארבעה מטוסים תורכיים (RT, ספוטניק, 23 בינואר 2017).

מפציצים רוסיים מסוג Tu-22M3 תוקפים בדיר אלזור (אתר משרד ההגנה הרוסי eng.mil.ru)

■ משרד ההגנה הרוסי דיווח כי מרכז התיאום בחמימים קיבל נקודות ציון של מטרת דאעש באלבאב ממפקדת הקואליציה הבינלאומית בראשות ארה"ב. דובר הפנטגון, הבהיר כי משרד ההגנה האמריקאי לא מבצע התקפות אוויריות בסוריה בשיתוף עם רוסייה וכי התיאום של ארה"ב מתמקד אך ורק בהבטחת ביטחונם של צוותי האוויר ומניעת התנגשויות בין מבצעים צבאיים של שתי המדינות (Military Times, 23 בינואר 2017).

■ במקביל לפעילות הצבאית בסוריה דיווח משרד ההגנה הרוסי על המשך צמצום הכוחות בהתאם להוראת ולדימיר פוטין, נשיא רוסייה. במסגרת זאת נמסר כי הוחזרה לרוסייה יחידת רפואה צבאית ששהתה בבסיס חמימים (ספוטניק, 19 בינואר 2016).

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

הסכם הפסקת האש

■ הסכם הפסקת האש, עליו הודיע צבא סוריה ב-30 בדצמבר 2016, ממשיך להתקיים ברוב חלקי סוריה. עם זאת במספר מוקדים ובעיקר באזור ואדי ברדא, שמצפון מערב לדמשק נמשכה הלחימה. כמו כן התקיימו עימותים בין כוחות המשטר הסורי לדאעש במרחב דיר אלזור, שבמזרח סוריה. על רקע זה אמר גורם רוסי צבאי בכיר כי רוסייה מוטרדת מהפרות הפסקת האש וכי היא פנתה להנהגה הסורית כדי שזו תפעל לאכיפה המלאה של הפסקת האש (ספוטניק, 23 בינואר 2017).

■ ב-23 בינואר 2017 החלו שיחות ההסדרה בנושא הסורי בעיר אסטנה שבקזחסטאן. בשיחות נטלו חלק משלחות ונציגים מסוריה (מטעם המשטר, ארגוני האופוזיציה ונציגות כורדית), רוסייה, תורכיה ואיראן. מחלקת המדינה של ארה"ב הודיעה כי היא לא תשלח נציג לשיחות בשל תקופת המעבר בה נמצאת ארה"ב לאחר כניסתו של הנשיא החדש לתפקיד. את ארה"ב ייצג בשיחות

שגריר ארה"ב בקזחסטן (דיילי צבאח, 21 בינואר 2017). **חזית פתח אלשאם** הודיעה כי הם לא ייקחו חלק בוועידה. בגילוי דעת שפרסמה החזית צוין כי היא דוחה את עצם קיום הוועידה ואת מטרתיה. שכן, לשום קבוצה או גורם אין זכות לנהל משא ומתן על גורל סוריה ותושביה ללא השתתפות כלל הצדדים השותפים למהפכה וגורמי הג'האד הפעילים (איאם סוריא, 22 בינואר 2017).

עמוד ראשון מתוך גילוי הדעת של חזית פתח אלשאם הדוחה את ועידת אסטנה בקזחסטן (איאם סוריא, 22 בינואר 2017).

■ בתום שלושה ימי דיונים פורסמה הודעת סיכום בה הוחלט, בין השאר, על **הקמת גוף** הכולל נציגים תורכיים, רוסיים ואיראניים שיפקח אחר ביצוע הפסקת האש כמו כן התחייבו שלושת המדינות **להלחם יחד נגד דאעש וחזית פתח אלשאם** (אלערביה, 24 בינואר 2017).

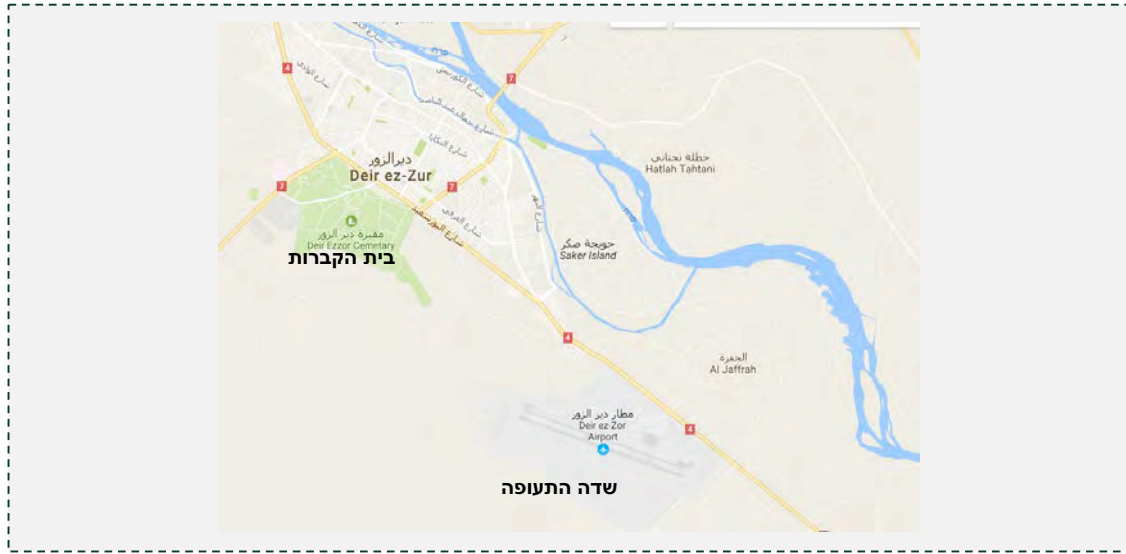
אזור ואדי ברדא

■ הלחימה באזור **ואדי ברדא** נמשכת. נציגים מטעם האו"ם ומטעם ועדת הפיוס הלאומי לוואדי ברדא פעלו במאמץ להשיג הסכם הפסקת אש (שלישית במספר). ב-19 בינואר 2017 נמסר כי הושג הסכם ל-48 שעות שכלל הפסקה של הפעילות הצבאית באזור ויציאה של לוחמי אופוזיציה זרים, כניסה מיידית של צוותים לתיקון משאבות המים בעין אלפיג'ה וחזרת עקורים לוואדי ברדא (אלג'זירה, 19 בינואר 2017). עד מהרה נשברה הפסקת האש והלחימה באזור התחדשה. כוחות המשטר התקדמו בעירה עין אלפיג'ה והשתלטו על מבנים צפונית למעיין המספק מים לעיר דמשק אולם עדיין לא השיגו שליטה על המעיינות עצמם (מוסד ההסברה הקרבית, 22 בינואר 2017). ב-23 בינואר 2017 דווח על התנקשות בחייו של חבר ועדת הפיוס (דמשק אל'אין, 23 בינואר 2017)¹.

¹ זו הפעם השנייה בה מתבצעת התנקשות בחייו של חבר ועדת הפיוס. ב-14 בינואר 2017 נרצח **לואא' (אלוף) בדימוס אחמד אלע'צבאן**, שמונה על ידי המשטר הסורי לטפל בניהול המשבר באזור (מוסד ההסברה הקרבית, 14 בינואר 2017).

דיר אלזור

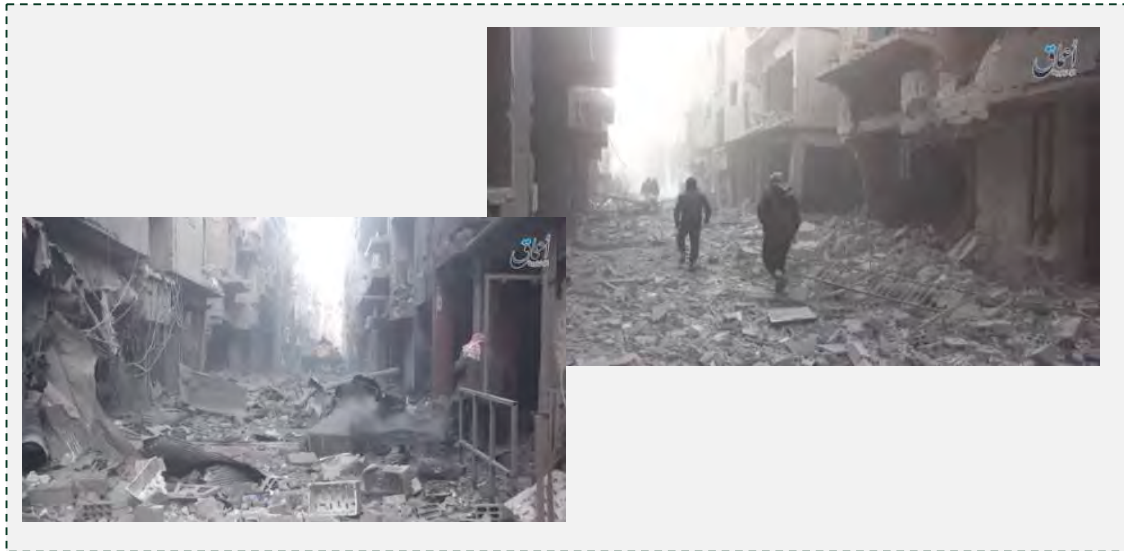
■ במהלך השבוע נמשכה הלחימה בין פעילי דאעש לבין כוחות המשטר הסורי בסיוע אווירי מאסיבי של רוסיה. נראה שדאעש מצליח לפי שעה להדוף את המתקפות. פעילי דאעש כבשו כמה שכונות בדרום העיר וניתקו אותן משדה התעופה הצבאי (דמשק אל'אין, 21 בינואר 2017). הכוחות הסוריים מנסים להתקדם מאזור שדה התעופה לעבר **אזור בית הקברות של העיר**. התגלעו עימותים בין דאעש לכוחות המשטר בפאתי בית הקברות נמסר על אבדות רבות לדאעש (אלג'זירה, 24 בינואר 2017).

מפת אזור הקרבות בדיר אלזור (Google Maps)

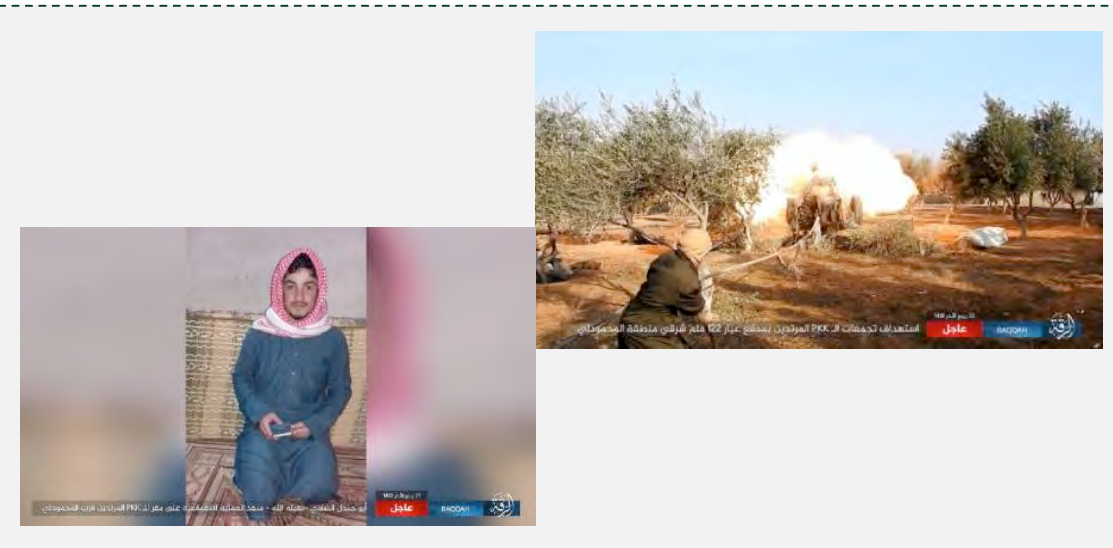
צבא סוריה תוקף מהקרקע ומהאוויר עמדות דאעש באזור בית הקברות של דיר אלזור (הטלוויזיה הסורית, 21 בינואר 2017).

תמונות מסרטון שפרסם דאעש, המתעד תוצאות התקיפה האווירית של מטסים רוסיים בדיר אלזור (אעמאק, 21 בינואר 2017).

מרחב אלרקה

■ נמשכו הקרבות בין פעילי דאעש לכוחות הסורים הדמוקרטים (SDF) במרחב הכפרי, שממערב ומצפון מערב לאלרקה. הכוחות הדמוקרטיים של סוריה, שהסתייעו בתקיפות מהאוויר של מטוסי הקואליציה הבינלאומית בראשות ארה"ב, דיווחו כי הגיעו למבואות סכר הפרת וכי לאחר כמה ימי עימותים השתלטו על הכפר סוידה אלכבירה (Swaydiyah Kabirah) ממערב לעיר. לדבריהם בעימותים עם דאעש נהרגו יותר משבעים פעילים וכן נהרסו אמצעי לחימה של הארגון (אוריינט, 21 בינואר 2017). דאעש המשיך לבצע פיגועי התאבדות נגד הכוחות.

מימין: פעילי דאעש מבצעים ירי לעבר הכוחות הסורים הדמוקרטים ממזרח לאזור אלמחמודלי (חק, 21 בינואר 2017). משמאל: פעיל דאעש המכונה אבו ג'נדל הסורי, שביצע פיגוע התאבדות נגד הכוחות הסורים הדמוקרטים בכפר כרמנג' שמצפון לאלטבקה (חק, 21 בינואר 2017).

מרחב אלבאב

■ נמשכו הקרבות **בפאתי העיר אלבאב** בין פעילי דאעש לבין צבא סוריה החופשית ובסיוע אווירי אינטנסיבי של צבא תורכיה, של כוחות הקואליציה הבינלאומית בראשות ארה"ב, כמו גם של רוסיה (שלאשונה פעלה יחד עם חיל האוויר התורכי). כוחות צבא סוריה החופשית כיתרו ב-21 בינואר 2017 פעם נוספת את **קבאסין מצפון לאלבאב**. פעילי דאעש המשיכו לבצע פיגועי התאבדות נגד הכוחות. במקביל למאמץ מצפון של צבא סוריה החופשית בסיוע תורכיה החלו כוחות המשטר הסורי יחד עם מיליציות מקומיות להתקדם לעבר אלבאב מדרום (מכיוון חלב).

מימין: פיצוץ נגמ"ש תופת נגד כוחות צבא תורכיה וצבא סוריה החופשית בקרבת כפר ספלאניה (חק; אתר שיתוף קבצים, 20 בינואר 2017). משמאל: פעיל דאעש המכונה אבו מצעב אלדלבי שביצע את הפיגוע (חק, 20 בינואר 2017).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

המערכה לכיבוש מוצול

■ משרד ההגנה של עיראק מסר ב-23 בינואר 2017, כי הכוחות העיראקיים השתלטו על **כל החלק המזרחי של מוצול** (רויטרס, 23 בינואר 2017) זאת לאחר שהשתלטו על חמשת הגשרים שלאורך הגדה המזרחית של החידקל. שכונות בודדות בצפון מזרח העיר נותרו עדיין בידי דאעש. כוחות צבא עיראק הסתייעו בתקיפות מהאוויר של חיל האוויר העיראקי ומדינות הקואליציה בראשות ארה"ב. לדברי ג'ף דיוויס, דובר הפנטגון, תקפו כוחות הקואליציה בראשות ארה"ב, בין השאר סירות בהן נמלטים פעילי דאעש לחלקה המערבי של העיר לדבריו. **הם השמידו עד כה 143 סירות, שנשאו פעילי דאעש** (אתר משרד ההגנה של ארה"ב 23 בינואר 2017).

מפת שטחי השליטה בעיר מוצול (עדכנית ל-23 בינואר 2017) מצביעה, כי רובו הגדול של החלק המזרחי של עיר נמצא בידי הכוחות העיראקים. מקראה: בירוק מסומנים אזורים, ששחררו מידי דאעש; באדום מסומנים אזורים הלחימה; בלבן האזורים הנשלטים ע"י דאעש (עמוד הפייסבוק של מרכז נינוא להסברה, 17 בינואר 2017).

■ במערב מוצול תקף חיל האוויר העיראקי כינוס של פעילי דאעש. נמסר כי בתקיפה נהרגו **עבד אלואחד ח'צ'ר סאיר אלג'ועאן**, עוזרו של מנהיג דאעש, אבו בכר אלבע'דאדי, ואחמד ח'צ'ר סאיר אלג'ועאן, מנהל משטרת התנועה של דאעש (אלסומריה, 19 בינואר 2017). כוחות דאעש פוצצו מלון גדול הממוקם על גדות החידקל במערב מוצול הריסת המלון נועדה ככל הנראה למנוע מהכוחות העיראקיים להשתמש במלון כבסיס (רויטרס, 22 בינואר 2017).

■ פעילים ברשתות החברתיות פרסמו כי המנגנון ללוחמה בטרור של ממשלת עיראק, איתר במוצול חלקים של מטוס קרב שניסה דאעש לפתח (אלסומריה, 19 בינואר 2017).

תמונות שהתפרסמו ברשתות החברתיות של מטוס שעל פי הטענה דאעש ניסה לפתח (אלסומריה, 19 בינואר 2017).

הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

■ הכוחות הנאמנים לממשלת ההסכמה ממשיכים לתקוף קבוצות של פעילי דאעש שנמלטו מהעיר סרת לואדיות הסמוכים לעיר. מטוס של חיל האוויר הנאמן לממשלת ההסכמה תקף כלי רכב בו נסעו בכיר בדאעש ושני פעילים נוספים **בוואדי בי, דרומית-מערבית לסרת**. שלושה פעילי דאעש, מצרי ושני סודאנים, נתפסו ב-21 בינואר 2017 בכביש בין **אבו נג'ים לאלג'פרה** (אלוסט), 21, 22 בינואר 2017).

■ במקביל ביצעו מפציצים של צבא ארה"ב בליל 18-19 בינואר 2017 תקיפה אווירית בלוב. פיטר קוק, דובר הפנטגון, מסר כי התקיפות בוצעו באישור נשיא ארה"ב ברק אובמה ובאישור ממשלת לוב וכי המטוסים תקפו **שני בסיסי דאעש הממוקמים במרחק של כ-45 ק"מ דרומית מערבית לסרת** שם שהו פעילי דאעש שנמלטו מסרת (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 19 בינואר 2017). אלה הן התקיפות האוויריות הראשונות שמבצעת ארה"ב בלוב מאז 19 בדצמבר 2016 מועד בו הוכרז על סיומו של המבצע לשחרור סרת מנוכחות דאעש.

תמונות מתוך סרטון שהוצג בתדרוך בפנטגון, בו נראים פעילי דאעש באחד המחנות שהותקפו מעבירים תחמושת (מסומנת באדום) מכלי רכב מוסוים (19 בינואר 2017).

תימן

■ בתימן ביצעו כלי טיס אמריקאיים לא מאוישים מספר תקיפות **באזור אלביצ'א'**. דווח על חמישה הרוגים ככל הנראה פעילי אלקאעדה בחצי האי ערב ביניהם אבו אניס אלאבי פעיל בכיר בארגון (אתר משרד ההגנה של ארה"ב, 22 בינואר 2017).

התנהלות הג'האד העולמי

שמועות על מותו של מנהיג המדינה האסלאמית

■ על פי מספר דיווחים בעיתונות הערבית ולדברי בכיר עיראקי במחוז נינוא נפגע **אבו בכר אלבע'דאדי** מנהיג דאעש בתקיפה אווירית שבוצעה בעיר אלבעג' בעיראק הממוקמת על כביש הבינלאומי בין סוריה לעיראק. נמסר כי בתקיפה נפצעו בכירים נוספים בארגון (אח'באר אל'אין 23 בינואר, אלסומריה, 22 בינואר 2017). אין אימות לידיעות אלה.

דאעש מגביר את מכירת מוצרי הדלק למשטר הסורי

■ לדברי בכירים בארה"ב ובאירופה, אשר עקבו אחר תנועת מכליות דלק באזור תורכיה, עיראק וסוריה, לאחרונה הגביר ארגון דאעש את מכירות הנפט והגז למשטר הסורי והוא מספק לממשל אסד את המוצרים בתמורה לכסף מזומן לו נזקק הארגון. לדברי המומחים מכירת דלק ומוצריו למשטר אסד מהווה עתה מקור המימון הגדול ביותר של דאעש והוא מחליף הכנסות מגביית מכס ומיסים בשטחים בהם הוא שולט (וול סטריט ג'ורנל, 19 בינואר 2017).

פרישה של פעילים מחזית פתח אלשאם

■ מסתמן כי קיים קרע בשורות חזית פתח אלשאם. **ג'האד אלשיח' המכונה אבו אחמד זכור**, חבר מועצת השורא והגזבר הכללי של החזית, ו**חמזה סנדה**, חבר מועצת השורא ואחראי על אזור חלב בארגון, פרסמו הודעה בה הם מכריזים על פרישתם. בהודעה נמסר כי הם החליטו לפרוש בעקבות הפילוג שנוצר ובשל ניסיונות כל פלג לפעול באופן עצמאי. לדבריהם הם אינם משתייכים כעת לארגון כלשהו. מנגד, נמסר כי ארבעה גדודים של ארגון **אחראר אלשאם** נפרדו מהארגון והצטרפו לחזית פתח אלשאם (אלמיאדין, 21 בינואר 2017).